

Боши биринчи бетда

Полимерларни қўллаш соҳалари кенг: санаят, қишлоқ ҳўжалиги, тиббиёт, экология, гидротехнология ва бошқалар.

— Полимерлар кимёсининг ривожига, ҳозиргина сиз таъкидлаган соҳаларда ўз вазифасини тўла бажариш учун Ўзбекистонда уларнинг қандай моддий ресурслари мавжуд?

— Айнан бизнинг мамлакатимизда полимерларнинг моддий манбаълари жуда кўп, имконлари катта. Биз уларнинг иқалата тури, яъни табиий ва синтетик полимерларнинг улкан заминига эгамиз.

— Соҳаларда самарали қўлланилаётган илмий тадқиқотларга бир икки мисоллар келтирсангиз.

— Бугунги кунда экология масаласининг қай даражада муҳим эканлигини изоҳлаб ўтиришни хожа тиб бўлмаса керак.

лардан тозалайди. Бундай ҳусуниятга эга бўлган филтрлашчилар мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган бир неча заводларга ўрнатилган.

— Полимерлар кимёсининг ривожига, ҳозиргина сиз таъкидлаган соҳаларда ўз вазифасини тўла бажариш учун Ўзбекистонда уларнинг қандай моддий ресурслари мавжуд?

— Айнан бизнинг мамлакатимизда полимерларнинг моддий манбаълари жуда кўп, имконлари катта. Биз уларнинг иқалата тури, яъни табиий ва синтетик полимерларнинг улкан заминига эгамиз.

— Соҳаларда самарали қўлланилаётган илмий тадқиқотларга бир икки мисоллар келтирсангиз.

— Бугунги кунда экология масаласининг қай даражада муҳим эканлигини изоҳлаб ўтиришни хожа тиб бўлмаса керак.

олдини қишда таъсир этиш муддати узайтирилган дори-ларда қўлланилмоқда.

Тиббиётнинг ветеринария тармоғида ҳам турли полиимерлар амалга таъдбиқ қилинган.

— Жуда кўп. Аввало оддий дори-ларга нисбатан заҳарлилик миқдори бир неча марта кам, бундан ташқари, даволаш, қўллаш усулларида бир мунча энгилликлар мавжуд.

— Айтинг-чи, бу воситалар ёрдамида сув неча фозга тозаланиши мумкин?

— Биз яратётган филтр материаллар аввало Ўзбекистонда ишлаб чиқилаётган нитрон толаси асосида бўлиб, улар ёрдамида ичимлик суви зарарли, касал қақирувчан микроблардан бутунлай тозаланади.

нишлар қилинган, албатта). Асосий йўналиш-функционал полимерларнинг синтези ва уларнинг ҳоссаларини ўрғаниш ҳамда амалиётга таъдбиқ қилиниши.

— Бу талапо илмий қадимлар биз учун гоятда қувонарли, ўқитиш-ўргатишларимизнинг илк меваларидир. Мана, жумладан, Социмов Фозиржон нитрон то-

Кашфиётчиларнинг исmlарини янада давом эттириверилиши мумкин. Янги замон берунлилари, ройлилари, синтола шулар эмас, деб ким айта олади?

— Бу янгиликларнинг амалиёти ҳақида нима дея оласиз, кашфиётчи қозғоларда қолиб кетмайди.

илмнинг тақдирини ҳал қилиб юборилиши ҳеч гап эмас. Дейлик, айрим биотехнология талабаларга илмий изланишларини давом эттиришлари тақдирини ҳал қилсангиз, улар паспортиларини шахар фуқаролик рўйхатида киритилиши билан боғлиқ масала-

келтиради. Шу вақтгача биз гувоҳи бўлган ишлаб чиқариш тажрибалари, оммалаштирилган тадқиқотлар кўламини буни исботлаб турибди.

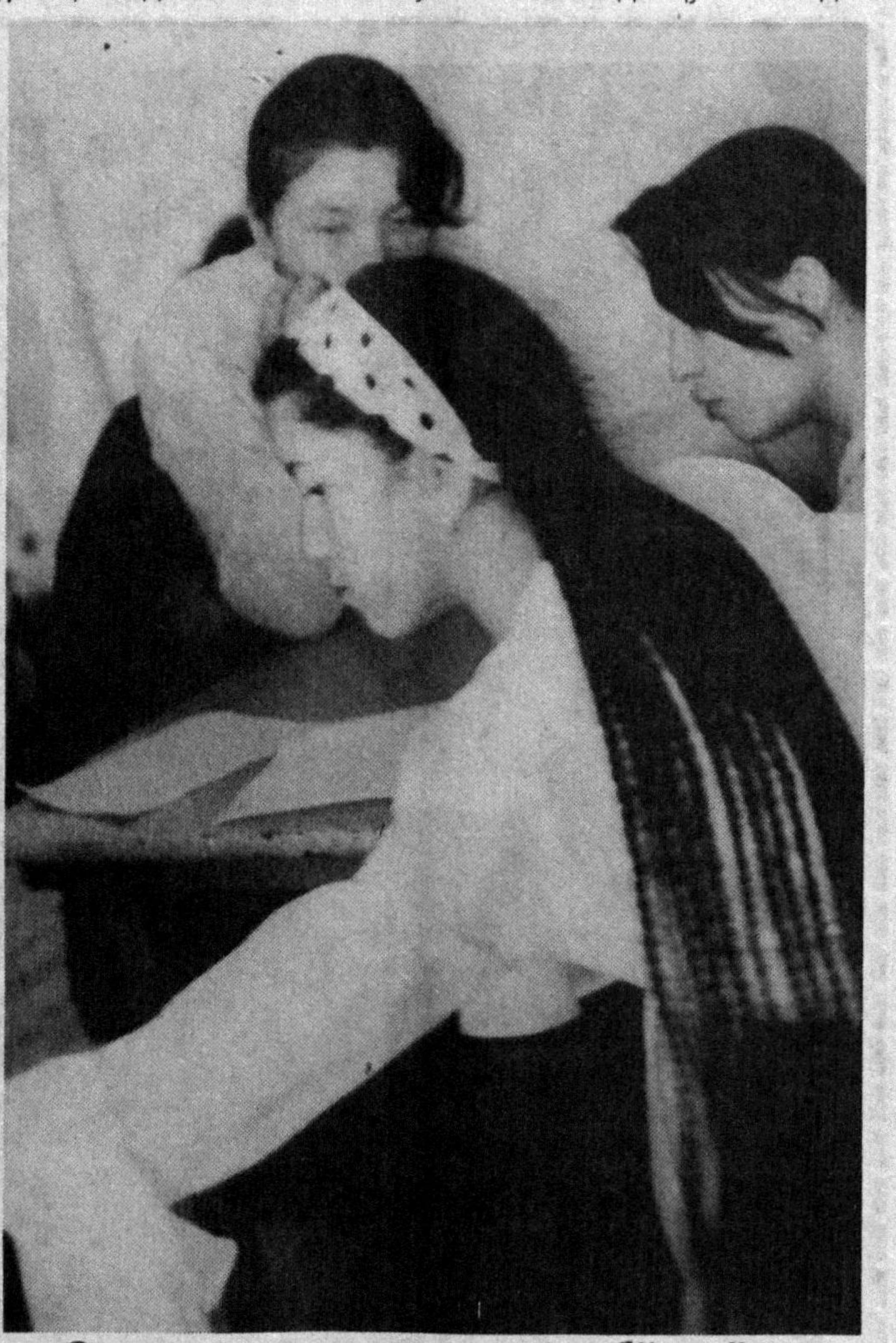
— Айни кунларда маблаг нукта назааридан ишлаб чиқарилиши кам, лекин талаб катта бўлаётган бирор полимернинг номини қайд қилиб ўтсангиз.

— Масалан, ветеринарияда қўлланиладиган полиамидин воситасини бир неча тонна ишлаб чиқарилса ҳам ўз харидорини албатта топади. Ҳозир шу воситага бўлган талаб ва уни ишлаб чиқариш миқдори ўртасидаги фарқ катта.

— Илмнинг тақдирини ҳал қилиб юборилиши ҳеч гап эмас. Дейлик, айрим биотехнология талабаларга илмий изланишларини давом эттиришлари тақдирини ҳал қилсангиз, улар паспортиларини шахар фуқаролик рўйхатида киритилиши билан боғлиқ масала-

ИЛМ АМАЛИ БИЛАН ЧИРОЙЛИ

тис иккита фан номзодини тилга олиш мумкин. Ҳар йили ўрта ҳисобда 13-15 талаба шу

Сенинг ташналигинг менда бўлсайди...

ласи асосида ичимлик суви-ларини заҳарли ионлардан тозалашда қўлланиладиган

ми? Табиийки, уларни тўғридан-тўғри қўллаб кетилавермайди.

— Табиийки, уларни тўғридан-тўғри қўллаб кетилавермайди. Бунинг учун аввало технология қилинади, махсус асбоб-ускуна, аппаратлар керак бўлади, демак шу нуктага назардан маблаг талаб жараён.

— Сир эмаски, ҳозирда илмий ишларни давом эттиришга баъзи талабаларда рағбат кам, бунинг сабабларини қандай изоҳлардингиз?

— Аввало, илмнинг ўзи фидоийликни талаб қилади, илм майдони ҳам ўзига хос бир қаҳрамонлик майдонидир.

— Табиийки, уларни тўғридан-тўғри қўллаб кетилавермайди. Бунинг учун аввало технология қилинади, махсус асбоб-ускуна, аппаратлар керак бўлади, демак шу нуктага назардан маблаг талаб жараён.

Филсофий гурӯҳ

Инсон алоҳида бир дунё, бетакрор мавжудот тисмол. Барча тирғу нотирқ олам қаршисида унинг марҳаматиға муҳтож ва фармонига «лаббай» деишига тайёр.

— У мавжудотларнинг сараси, борлиқнинг кўрки бўлса-да, ҳамма жонотлар қатори биологик турларга мансубдир.

— Лекин шунга қарамадан, умр кўриш насибаси уларни бирлаштиради. Тўғри, яшаш муддати кишилар орасида турлича содир бўлса-да, бизга қадр этиб келган маълумотларга асосланиб, ҳар бир тарихий даврнинг ҳусуниятларини, инсоннинг ўртача умр кўриш давражасини аниқлаб олиш мумкин.

— Уртача умр кўришида айёллар эркаклардан фарқ қилади. Ҳозирча маълум бўлмаган сабабларга қўра, ҳар қандай шароитларнинг кескин ўзгариши қўрбонлари биринчи галда эркак зотидир.

— Фан тарихи бўйича илмий тадқиқотлар олиб бораётган мутахассислар гаройиб бир ҳодисани кузатиб боришга муяссар бўлидилар. Шуниси қизиқки, илм аҳлининг илм-фандаги жонбозлиги, ҳормай-толмай ҳизмат қилиши ҳам чексиз эмас экан.

— Оламда яшайдиган биронта мавжудот (одамдан ўзга) ўзини ўзи таъдқиқ қилмайди. ʼз қилишларидан ҳўлоса чиқармайди, ютуқ ва қамчилиқларини таҳлил этиб, мақсад, қундалик саъй-ҳаракатларининг бир-бирига мис келган ёки келмаганилиги устида бош қотирмайди.

хусусият нуктаи назааридан шиқобхоб полимерлардир.

— Кечирасиз, уларнинг оддий дори-лардан фарқи жиҳатлари борми?

— «Полимерлар кимёси» 79-80-ўқув йилида махсус кафедра сифатида фаолият кўрсата болади.

базан ўз шахсий ҳаётининг абадий эмаслиги, ўлимдан кутулиш чора-тадбирлари йўқлиги тўғрисида фикр-мулоҳаза юрлатади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

бўлиш ҳақиқатдан ийрок эмас. Лекин экологик номутаносиблик, турли хил юқумли, насл-насаб, аллергия, токсик ҳасталиқларнинг беомон ҳуружи оқибатидан организмнинг янги шарт-шароитларга тезкорлик билан мослашуви реал имкониятлари бирмунча чегараланади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

ҳусусият нуктаи назааридан шиқобхоб полимерлардир.

— Кечирасиз, уларнинг оддий дори-лардан фарқи жиҳатлари борми?

— «Полимерлар кимёси» 79-80-ўқув йилида махсус кафедра сифатида фаолият кўрсата болади.

базан ўз шахсий ҳаётининг абадий эмаслиги, ўлимдан кутулиш чора-тадбирлари йўқлиги тўғрисида фикр-мулоҳаза юрлатади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

бўлиш ҳақиқатдан ийрок эмас. Лекин экологик номутаносиблик, турли хил юқумли, насл-насаб, аллергия, токсик ҳасталиқларнинг беомон ҳуружи оқибатидан организмнинг янги шарт-шароитларга тезкорлик билан мослашуви реал имкониятлари бирмунча чегараланади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

ҳусусият нуктаи назааридан шиқобхоб полимерлардир.

— Кечирасиз, уларнинг оддий дори-лардан фарқи жиҳатлари борми?

— «Полимерлар кимёси» 79-80-ўқув йилида махсус кафедра сифатида фаолият кўрсата болади.

базан ўз шахсий ҳаётининг абадий эмаслиги, ўлимдан кутулиш чора-тадбирлари йўқлиги тўғрисида фикр-мулоҳаза юрлатади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

бўлиш ҳақиқатдан ийрок эмас. Лекин экологик номутаносиблик, турли хил юқумли, насл-насаб, аллергия, токсик ҳасталиқларнинг беомон ҳуружи оқибатидан организмнинг янги шарт-шароитларга тезкорлик билан мослашуви реал имкониятлари бирмунча чегараланади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

ҳусусият нуктаи назааридан шиқобхоб полимерлардир.

— Кечирасиз, уларнинг оддий дори-лардан фарқи жиҳатлари борми?

— «Полимерлар кимёси» 79-80-ўқув йилида махсус кафедра сифатида фаолият кўрсата болади.

базан ўз шахсий ҳаётининг абадий эмаслиги, ўлимдан кутулиш чора-тадбирлари йўқлиги тўғрисида фикр-мулоҳаза юрлатади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

бўлиш ҳақиқатдан ийрок эмас. Лекин экологик номутаносиблик, турли хил юқумли, насл-насаб, аллергия, токсик ҳасталиқларнинг беомон ҳуружи оқибатидан организмнинг янги шарт-шароитларга тезкорлик билан мослашуви реал имкониятлари бирмунча чегараланади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

ҚАЙСИ ИХТИЁР АФЗАЛ? ИНСОН ЯШАШ ҲУҚУҚИГА ЭГА, АММО...

бўлиш ҳақиқатдан ийрок эмас. Лекин экологик номутаносиблик, турли хил юқумли, насл-насаб, аллергия, токсик ҳасталиқларнинг беомон ҳуружи оқибатидан организмнинг янги шарт-шароитларга тезкорлик билан мослашуви реал имкониятлари бирмунча чегараланади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

ҳусусият нуктаи назааридан шиқобхоб полимерлардир.

— Кечирасиз, уларнинг оддий дори-лардан фарқи жиҳатлари борми?

— «Полимерлар кимёси» 79-80-ўқув йилида махсус кафедра сифатида фаолият кўрсата болади.

базан ўз шахсий ҳаётининг абадий эмаслиги, ўлимдан кутулиш чора-тадбирлари йўқлиги тўғрисида фикр-мулоҳаза юрлатади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

бўлиш ҳақиқатдан ийрок эмас. Лекин экологик номутаносиблик, турли хил юқумли, насл-насаб, аллергия, токсик ҳасталиқларнинг беомон ҳуружи оқибатидан организмнинг янги шарт-шароитларга тезкорлик билан мослашуви реал имкониятлари бирмунча чегараланади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

ҚАЙСИ ИХТИЁР АФЗАЛ? ИНСОН ЯШАШ ҲУҚУҚИГА ЭГА, АММО...

бўлиш ҳақиқатдан ийрок эмас. Лекин экологик номутаносиблик, турли хил юқумли, насл-насаб, аллергия, токсик ҳасталиқларнинг беомон ҳуружи оқибатидан организмнинг янги шарт-шароитларга тезкорлик билан мослашуви реал имкониятлари бирмунча чегараланади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

ҚАЙСИ ИХТИЁР АФЗАЛ? ИНСОН ЯШАШ ҲУҚУҚИГА ЭГА, АММО...

бўлиш ҳақиқатдан ийрок эмас. Лекин экологик номутаносиблик, турли хил юқумли, насл-насаб, аллергия, токсик ҳасталиқларнинг беомон ҳуружи оқибатидан организмнинг янги шарт-шароитларга тезкорлик билан мослашуви реал имкониятлари бирмунча чегараланади.

— Ушбу университет мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртлар учун ҳаммиш атакли илмий даргоҳдир.

Суҳбатдош: Д. КУЗИЖОН ҚИЗИ

Расулжон НОСИРОВ, фалсафа фанлари доктори, профессор

